

Wrocław, 21.06.2025 r.

Dr hab. Katarzyna Konarska, prof. UWrocław
Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej
Wydział Komunikacji Społecznej i Mediów
Uniwersytet Wrocławski

**Recenzja rozprawy doktorskiej mgr. Vladyslava Zinichenki
pt.: „Social media as a tool of political communication in post-Soviet countries. A
comparative research of political actors from Ukraine and Belarus”,
napisanej pod kierunkiem dr. hab. Jędrzeja Skrzypczaka, prof. UAM
na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu**

Niniejsza rozprawa wykonana została na podstawie uchwały Rady Naukowej Dyscyplin: nauki o polityce i administracji oraz nauki o komunikacji społecznej i mediach Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, podjętej w związku z art. 190 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.), § 43 ust. 1 pkt 3 Statutu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz uchwały nr 133/2020/2021 Senatu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 28 czerwca 2021 r. dotyczącej określenia sposobu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.

Przedstawiona do recenzji rozprawa mgr. Vladyslava Zinichenki została napisana pod kierunkiem naukowym dr. hab. Jędrzeja Skrzypczaka, prof. UAM. Temat dysertacji wpisuje się w zakres nauk o komunikacji społecznej i mediach, nawiązuje do badań z kilku obszarów, m.in.: teorii komunikowania politycznego, teorii systemów medialnych, teorii komunikowania masowego w kontekście roli i funkcji mediów społecznościowych w społeczeństwie, oraz badań i analizy zawartości treści przekazów medialnych. Jednakże ze względu na wieloaspektowe ujęcie głównego problemu badawczego, tj. przede wszystkim kontekst

polityczny, ale także kulturowy i społeczny, praca ta wykracza poza klasyczne ramy medioznawcze, wchodząc zarazem w pole refleksji politologicznej (ze szczególnym uwzględnieniem teorii systemów politycznych oraz komparatystyki politycznej), jak i badań obszarowych dotyczących przestrzeni postsowieckiej. Rozprawa doktorska mgr. Vladyslava Zinichenki to interdyscyplinarne studium, poświęcone zagadnieniu komunikacji politycznej realizowanej w przestrzeni cyfrowej, z wykorzystaniem mediów społecznościowych, w dwóch krajach postsowieckich o odmiennych reżimach politycznych: Ukrainie oraz Białorusi.

Głównym problemem badawczym, wokół którego zbudowana została struktura logiczna i metodologiczna pracy, jest analiza porównawcza wzorców komunikacji politycznej aktorów instytucjonalnych i nieinstytucjonalnych w dwóch kontekstach ustrojowych: demokratyzującej się Ukrainie (przed i w trakcie wojny rosyjsko-ukraińskiej) oraz autorytarnej Białorusi. Autor zdecydował się na badania w obszarze mediów cyfrowych, a dokładnie platform społecznościowych, nie tylko dostrzegając spadek zainteresowania tradycyjnymi mediami, ale przede wszystkim wskazując na ograniczenia systemowe. Ukraina, jako państwo o cechach reżimu hybrydowego, funkcjonuje w przestrzeni medialnej zdominowanej przez oligarchiczne interesy, podczas gdy Białoruś pozostaje krajem o wysokim stopniu centralizacji władzy i niemal całkowitym podporządkowaniu mediów tradycyjnych reżimowi prezydenta Łukaszenki. W tym właśnie kontekście media społecznościowe jawią się jako przestrzeń względnej wolności, która pozwala na tworzenie i rozprowadzanie przekazów politycznych poza oficjalnym obiegiem kontrolowanym przez państwo.

Autor określił trzy zasadnicze cele badawcze. Po pierwsze, ukazanie i porównanie systemów politycznych oraz medialnych obu państw z perspektywy uwarunkowań funkcjonowania mediów społecznościowych jako narzędzia komunikacji politycznej. Po drugie, identyfikację strategii komunikacyjnych aktorów politycznych na wybranych platformach społecznościowych (Facebook i Telegram), ze szczególnym uwzględnieniem typologii postów, ich funkcji, tematów oraz stylu przekazu. Po trzecie, analizę relacji pomiędzy ekspozycją obywateli na komunikaty polityczne w mediach społecznościowych a ich uczestnictwem politycznym, zarówno online, jak i offline.

Realizacji tak określonego problemu badawczego i sformułowanych założeń służą postawione trzy pytania badawcze. RQ1: W jaki sposób uwarunkowania polityczne i medialne Ukrainy i Białorusi uzasadniają wybór określonych platform społecznościowych jako narzędzi komunikacji politycznej? RQ2: Jakie są podobieństwa i różnice w sposobach wykorzystywania tych platform przez aktorów politycznych w obu krajach? RQ3: W jakim stopniu obywatele

Ukrainy i Białorusi są eksponowani na komunikację polityczną w mediach społecznościowych i jak wpływa to na ich uczestnictwo polityczne?

Na podstawie tych pytań Autor sformułował trzy hipotezy: (H1) pierwsza zakłada, że system polityczny ma większą kontrolę nad mediami tradycyjnymi niż cyfrowymi; (H2) druga sugeruje, że aktorzy polityczni w autorytarnej Białorusi korzystają z mediów społecznościowych w sposób mniej różnorodny, niż ich odpowiednicy w demokratyzującej się Ukrainie; (H3) trzecia hipoteza wskazuje na większą efektywność komunikacji bezpośredniej (direct), niż pośredniej (indirect) w mobilizacji i kształtowaniu świadomości politycznej obywateli, zwłaszcza młodszego pokolenia.

W oparciu o tak zróżnicowane i wieloaspektowe założenia badawcze Doktorant zdecydował się oprzeć swoje badania na triangulacji metod badawczych, wykorzystując zarówno analizę źródeł i danych w częściach teoretycznych rozprawy, uzyskując w ten sposób stosunkowo szeroki obraz badanego zjawiska, jak i stosując metody ilościowo-jakościowe w perspektywie porównawczej w rozdziałach empirycznych, dzięki czemu możliwe było wskazanie różnic i podobieństw pomiędzy komunikacją polityczną w obu krajach, zarówno na poziomie odbiorców, jak i nadawców.

Realizacji dobrze określonego problemu badawczego służy przemyślana i właściwa struktura pracy. Dysertacja licząca, aż 504 strony, składa się z pięciu rozdziałów, z czego pierwsze trzy mają charakter teoretyczny, kolejne stanowią efekt badań empirycznych. Rozdziały poprzedzono spisem treści i wstępem, zaś po nich następuje zakończenie, spis bibliografii, spisy schematów, tabel, rysunków i wykresów. Ostatnim elementem jest Aneks liczący ponad 70 stron, w którym zamieszczono: tabelę ukazującą ewolucję pojęcia „mediów społecznościowych” i ich funkcji; tabelę z danymi ilościowymi i źródłowymi dotyczącymi obecności ukraińskich aktorów politycznych w sieci na Facebooku (stan na koniec 2021 r.); tabelę z danymi ilościowymi i źródłowymi dotyczącymi obecności białoruskich aktorów politycznych na platformie Telegram (stan na koniec 2021 r.); informacje na temat tworzenia baz danych dla Białorusi i Ukrainy; tabelę z terminami publikacji i gromadzenia danych/publikacji dla poszczególnych aktorów politycznych; klucz kodowania strategii aktorów politycznych na Teleframie i Facebooku; wzór ankiety, oraz inne.

Wstęp zawiera wszystkie wymagane elementy rozprawy, począwszy od wprowadzenia do poruszanej problematyki, poprzez określenie obszaru i celu badawczego, sformułowanie głównych hipotez i pytań badawczych, wskazanie doboru ram teoretycznych i metodologicznych, a także informacje dotyczące literatury przedmiotu, do której odwoływano

się w dysertacji. Doktorant w tej części pracy ukazał nie tylko znaczenie mediów społecznościowych jako instrumentu komunikacji politycznej, ale również zarysował lukę badawczą w dotychczasowej literaturze przedmiotu, która, pomimo rozwoju badań nad polityczną komunikacją cyfrową w krajach zachodnich, w niewystarczającym stopniu odnosi się do kontekstu postsowieckiego. Autor wskazał, iż istniejące analizy dotyczące Ukrainy i Białorusi są ograniczone tematycznie i przestrzennie, często nieuwzględniające złożoności zagadnienia aktorów politycznych czy specyfiki konkretnych platform społecznościowych, takich jak Telegram, który na Białorusi odegrał kluczową rolę podczas protestów w 2020 roku.

Część teoretyczną rozprawy otwiera rozdział poświęcony komunikacji politycznej (pt. „Political communication”), który pełni rolę fundamentu teoretycznego pracy i służy systematycznemu przeglądowi koncepcji. Autor rozpoczyna od zdefiniowania podstawowych pojęć, takich jak komunikacja polityczna, a następnie omawia genezę tej subdyscypliny i jej ewolucję. Szczególny nacisk położono na klasyczne modele, m.in. model transmisyjny Laswella, modele komunikacji Shannona i Weavera, model spirali milczenia Noelle-Neumann czy koncepcję agendy-setting. Autor identyfikuje trzy etapy rozwoju komunikacji politycznej – od „ery partii” przez „erę telewizji” aż po „erę użytkowników internetu”, uwzględniając wpływ mediów na logikę działania aktorów politycznych. Rozdział ukazuje komunikację polityczną jako zjawisko osadzone w konkretnych warunkach ustrojowych i medialnych, a także jako dynamiczny proces, w którym następuje coraz większe upodmiotowienie odbiorców. Szczególną uwagę Autor poświęca koncepcji mediatyzacji polityki oraz logice mediów (media logic vs. political logic), które kształtują sposób, w jaki politycy dostosowują swój przekaz do reguł komunikacyjnych. Rozdział kończy się omówieniem typologii aktorów politycznych – od instytucjonalnych po nieinstytucjonalnych – co przygotowuje grunt pod dalszą analizę empiryczną.

Drugi rozdział (pt. „Social media as the tool of political communication”) wprowadza z kolei w świat mediów społecznościowych, które Autor traktuje jako narzędzia nowoczesnej komunikacji politycznej. Doktorant przedstawia przegląd definicji, klasyfikacji i cech charakterystycznych tych mediów, koncentrując się na dwóch platformach społecznościowych: Facebooku oraz Telegramie. Autor przywołuje teorię „social media logic” van Dijcka i Poella oraz analizuje właściwości interfejsów użytkownika, algorytmów i modelu dystrybucji treści. W rozdziale zestawiono też dwie główne perspektywy teoretyczne: cyberoptymistyczną, zakładającą demokratyzującą rolę nowych mediów oraz cyberrealistyczną, podkreślającą ryzyko nadzoru, dezinformacji i manipulacji. Autor rozwija również pojęcie strategii komunikacyjnych wykorzystywanych przez polityków, takich jak personalizacja, storytelling,

komunikacja wizualna czy wykorzystanie emocji. Rozdział ten buduje podstawy do zrozumienia, w jaki sposób platformy cyfrowe warunkują praktyki komunikacyjne w przestrzeni publicznej.

Trzeci rozdział (pt. „Media systems in Ukraine and Belarus”) ma charakter porównawczy i analityczny, koncentrując się na opisanu i zróżnicowaniu systemów polityczno-medialnych Ukrainy i Białorusi. Autor odwołuje się do klasycznych modeli Hallina i Manciniego, ale też krytycznie odnosi się do ich ograniczonej przydatności w kontekście postsowieckim. Proponuje zastosowanie zmodyfikowanego podejścia „media system as a model in motion”, uwzględniającego wpływ czynników cyfrowych. W tej części pracy Ukraina opisana jest jako kraj z pluralistycznym systemem medialnym, choć silnie zdominowanym przez oligarchiczne interesy, natomiast Białoruś – jako przykład autorytarnego systemu medialnego, opartego na pełnej kontroli państwa nad mediami tradycyjnymi. Autor podkreśla, że w obu krajach media społecznościowe pełnią funkcję „modyfikatorów systemowych”, tworząc alternatywne kanały komunikacji i redefiniując granice debaty publicznej. Rozdział ten stanowi kluczowy kontekst dla analizy działań aktorów politycznych.

Podsumowując część teoretyczną rozprawy należy podkreślić, że Vladyslav Zinichenko posiada dobre rozeznanie w światowej literaturze przedmiotu i ugruntowaną wiedzę z badanego obszaru, w sposób właściwy dobiera koncepcje i ujęcia teoretyczne, które nie tylko przytacza, ale również rozważa w kontekście głównego problemu badawczego.

Kolejną część rozprawy stanowią rozdziały o charakterze empirycznym. W rozdziale czwartym (pt. „Social media activity of the political actors from Ukraine and Belarus”) przeprowadzono analizę treści postów publikowanych przez wybranych aktorów politycznych na platformach Facebook i Telegram. Autor szczegółowo opisuje proces doboru próby – po 13 reprezentantów z każdego kraju, obejmujących różne typy aktorów: kandydatów na prezydenta, partie polityczne, burmistrzów, blogerów i influencerów. Analiza została przeprowadzona w odpowiednio dobranych okresach (wyborczych, kryzysowych, rutynowych), a uwzględnione kategorie analizy obejmowały: liczbę postów, typ przekazu (mobilizacyjny, informacyjny, symboliczny), styl językowy, formę wizualną (grafiki, wideo, memy) oraz zaangażowanie odbiorców (reakcje, komentarze, udostępnienia). Z badań wynika, że aktorzy ukraińscy są bardziej zróżnicowani pod względem treści i formy komunikacji, niż aktorzy białoruscy, których przekaz ma charakter bardziej jednolity, defensywny i często reaktywny. Rozdział ten dostarcza wielu danych ilościowych i jakościowych, które stanowią fundament dla dalszych interpretacji.

Piąty rozdział (pt. „Exposure to the communication of political actors via social media in Ukraine and Belarus”) przedstawia rezultaty badań ankietowych przeprowadzonych na znaczącej, proporcjonalnej próbie ponad tysiąca (N=1037) respondentów z Ukrainy i Białorusi. Autor prezentuje dane dotyczące percepcji komunikacji politycznej w mediach społecznościowych, stopnia konsumpcji treści politycznych preferowanych platform (Facebook i Telegram), a także wpływu tej komunikacji na uczestnictwo polityczne (lajkowanie, komentowanie, udostępnianie, udział w wydarzeniach, protestach itp.). Wyniki wskazują, że obywatele Ukrainy są bardziej zaangażowani cyfrowo i wykazują większą aktywność obywatelską niż Białorusini. Autor omawia także różnice kulturowe między społeczeństwami, które wpływają na sposoby odbioru i interpretacji komunikacji politycznej. Wnioski sugerują, że obecność w mediach społecznościowych nie zawsze przekłada się na realną partycypację, choć jest ważnym czynnikiem w kształtowaniu świadomości politycznej i tożsamości obywatelskiej.

Podsumowując część empiryczną dysertacji należy podkreślić, że mgr Vladyslav Zinichenko nie tylko dobrze opanował warsztat badawczy, odpowiednio dobierając metody badawcze, stosując odpowiednie techniki i narzędzia, ale potrafi także właściwie interpretować dane, wskazując na możliwe niedoszacowania czy zagrożenia, wynikające z prowadzonych badań.

Całość rozważań zawartych w rozprawie doktorskiej zamyka zakończenie, które zawiera weryfikację przyjętych na wstępie hipotez, jak również dostarcza odpowiedzi na postawione pytania badawcze. Przeprowadzone rozważania teoretyczne oraz badania empiryczne pozwoliły na realizację celu badawczego, jakim było opisanie i porównanie praktyk komunikacyjnych aktorów politycznych, instytucjonalnych i nieinstytucjonalnych, reprezentujących dwa wybrane państwa, na cyfrowych platformach społecznościowych.

Doktorant w tej części pracy nie tylko odniósł się do wyników przeprowadzonych analiz teoretycznej i empirycznej, ale podjął także próbę wskazania kierunków i obszarów dalszych badań, ukierunkowując uwagę nie tylko na coraz popularniejsze, ale i odgrywające coraz ważniejszą rolę w komunikacji politycznej platformy społecznościowe, takie jak Instagram, YouTube i TikTok.

Autor pokusił się także o rekomendacje dla samych aktorów politycznych. Według Zinichenki komunikacja polityczna za pośrednictwem mediów społecznościowych istotnie wpłynęła na funkcjonowanie systemów politycznych i medialnych w Ukrainie i Białorusi. Platformy te tworzą autonomiczne przestrzenie komunikacyjne, niezależne od cenzury i tradycyjnych instytucji medialnych, umożliwiając każdemu użytkownikowi – nie tylko

politykom – aktywne uczestnictwo w debacie publicznej. Według Autora przykłady NEXTA Live i Anatolija Szarija pokazują, jak media społecznościowe mogą być wykorzystywane do mobilizacji społecznej oraz budowania wpływu politycznego. Zdaniem Doktoranta wybory prezydenckie na Ukrainie (2019) i Białorusi (2020) były punktami zwrotnymi w zakresie komunikacji politycznej online, lecz mimo rosnącego znaczenia tych kanałów, do końca 2023 i początku 2024 roku wielu aktorów politycznych nie wykorzystało w pełni ich potencjału. Dlatego, Jego zdaniem, politycy powinni lepiej dopasowywać strategie komunikacyjne do oczekiwań odbiorców, stosować bardziej angażujące, kreatywne treści, unikać niejasnych przekazów i dbać o wiarygodność polityczną, opartą na realnych działaniach i efektach. Autor zaleca wykorzystywanie vlogów jako formy bezpośredniej komunikacji, łączenie stylu formalnego i nieformalnego w celu ukazania autentyczności przez polityków oraz poruszanie tematów istotnych społecznie, takich jak gospodarka, polityka zdrowotna, korupcja (Ukraina) czy represje (Białoruś). W opinii Doktoranta niezbędne jest także monitorowanie oczekiwań obywateli i stosowanie narzędzi zwiększających zasięg, jak np. hashtagi. Zinichenko określa nawet konkretne sposoby działania. W przypadku ukraińskich aktorów rekomenduje wzbogacenie treści o elementy wizualne – wideo, emotikony oraz prywatną personalizację, która sprzyja zaangażowaniu. Z kolei dla białoruskich polityków zaleca zwiększenie stosowania języka białoruskiego, większą różnorodność funkcji postów, wprowadzenie multimediów oraz przedstawianie konkretnych propozycji rozwiązań trapiących obywateli spraw, co ma wpłynąć na przejrzystość przekazu i zwiększenie zaufania społecznego.

Podsumowując aspekty strukturalne i merytoryczne rozprawy należy stwierdzić, że praca mgr. Vladyslawa Zinichenko zachowuje poprawność logiki wywodu naukowego, dostarcza rzetelnej wiedzy na temat komunikacji politycznej realizowanej w przestrzeni cyfrowej, z wykorzystaniem mediów społecznościowych, którą w oryginalny sposób przeniesiono i zastosowano na gruncie badań empirycznych, odnosząc się do przykładów ukraińskiego i białoruskiego.

Mgr Vladyslav Zinichenko zebrał i odpowiednio wykorzystał obszerną literaturę przedmiotu. Bibliografia liczy ponad 400 pozycji, w tym zarówno klasyczne dzieła z zakresu komunikacji politycznej, teorii komunikacji masowej, jak i najnowsze publikacje prezentujące dane empiryczne (artykuły naukowe, publikacje medialne, materiały źródłowe, i in.) dorobku naukowego o zasięgu międzynarodowym, jak i krajowym. Od strony merytorycznej zebrana literatura stanowi szerokie kompendium wiedzy przedmiotowej i pozwoliła na realizację założonego celu badawczego. Formalna strona rozprawy nie wzbudza poważniejszych

zastrzeżeń. Zasadniczo język pracy jest poprawny, sporadycznie zdarzają się błędy gramatyczne czy stylistyczne i drobne edytorskie niedociągnięcia.

Podsumowując, rozprawa doktorska Vladyslava Zinichenki, pt. „Social media as a tool of political communication in post-Soviet countries. A comparative research of political actors from Ukraine and Belarus”, stanowi ambitne i metodologicznie rozbudowane studium porównawcze, którego celem było zbadanie strategii komunikacji politycznej w mediach społecznościowych w dwóch krajach postsowieckich – Ukrainie i Białorusi – oraz zrozumienie, w jaki sposób warunki systemowe wpływają na tę komunikację i jej percepcję przez obywateli. Mimo że praca charakteryzuje się dużą wartością merytoryczną i solidną podstawą empiryczną, warto przyrzeć się jej również pod kątem potencjalnych ograniczeń i niewykorzystanych możliwości badawczych.

Jednym z głównych założeń analizy było porównanie Ukrainy i Białorusi. Autor słusznie zauważa, że oba kraje łączy wspólna przeszłość sowiecka oraz geograficzne i kulturowe podobieństwo, co może uzasadniać ich zestawienie. Jednak zasadnicze różnice ustrojowe – z jednej strony demokratyzujący się i stosunkowo pluralistyczny system polityczny Ukrainy, a z drugiej strony autorytarny, silnie zinstytucjonalizowany reżim Białorusi – znacząco wpływają na warunki prowadzenia komunikacji politycznej i mogą utrudniać bezpośrednie porównania. Autor dostrzegł te rozbieżności i podjął próbę uwzględnienia ich wpływu na dynamikę komunikacji politycznej, jednak nie zawsze dostatecznie uwzględnił ryzyka wynikające z asymetrii warunków instytucjonalnych. Na przykład w przypadku Ukrainy analizie poddano szerokie spektrum aktorów politycznych, w tym blogerów opozycyjnych czy merów dużych miast, podczas gdy w Białorusi systemowe ograniczenia uniemożliwiają funkcjonowanie niezależnych polityków w przestrzeni publicznej. W efekcie porównanie może nie w pełni oddawać zróżnicowany poziom wolności komunikacyjnej, co stanowi istotny czynnik wpływający na wiarygodność i równowagę zestawianych danych.

Jak wspomniano rozprawa opiera się na solidnym fundamencie teoretycznym, integrując klasyczne podejścia z zakresu komunikacji politycznej (m.in. McNair, Hallin i Mancini, Dobek-Ostrowska) oraz teorii mediów cyfrowych (van Dijck, Poell, Carr, Hayes). Na szczególne uznanie zasługuje próba krytycznego odniesienia się do klasycznych modeli systemów medialnych w kontekście państw postsowieckich. Autor słusznie zauważa, że modele wypracowane na gruncie zachodnich demokracji liberalnych, zwłaszcza typologia Hallina i Manciniego, nie w pełni oddają złożoność mediów funkcjonujących w warunkach hybrydowych lub autorytarnych. Niemniej jednak, mimo wartościowej refleksji nad

ograniczeniami tych modeli, praca nie rozwija w wystarczającym stopniu alternatywnych ram analitycznych, które mogłyby lepiej opisać specyfikę systemów medialnych w Ukrainie i – w szczególności – w Białorusi. Choć oba kraje są porównywane, ich systemy medialne różnią się nie tylko stopniem pluralizmu, ale również strukturą własności, poziomem niezależności redakcyjnej czy zakresem represji informacyjnych. W analizie zabrakło pogłębionej refleksji nad tym, jak te różnice przekładają się na możliwości i ograniczenia komunikacji politycznej w mediach społecznościowych. Ponadto, mimo szerokiej kwerendy literatury, niewystarczająco uwzględniono nowsze teorie polityki cyfrowej w reżimach niedemokratycznych. Z perspektywy badania Białorusi szczególnie przydatna byłaby literatura dotycząca zjawiska cyfrowego autorytaryzmu (np. Morozov, Guriev, Treisman), która oferuje narzędzia do analizy tego, w jaki sposób państwa autorytarne adaptują technologie cyfrowe do wzmacniania kontroli informacyjnej, nadzoru i dezinformacji. Dodatkowo, w świetle rosnącej roli algorytmicznych platform, przydatne byłoby odniesienie się do prac analizujących ich wpływ na przestrzeń publiczną – zarówno w kontekście komercjalizacji i selekcji treści, jak i potencjału do manipulacji i ograniczania swobody wypowiedzi (Kreft, Tufekci, Zuboff.). Włączenie tej literatury mogłoby nie tylko pogłębić analizę specyfiki komunikacji politycznej w warunkach represyjnych, lecz także lepiej ukazać rolę samych platform społecznościowych jako aktorów wpływających na jakość debaty publicznej. Tym samym, choć Autor trafnie identyfikuje ograniczenia klasycznych modeli medialnych, nie w pełni wykorzystuje możliwości oferowane przez współczesne, krytyczne nurty teorii mediów cyfrowych i polityki autorytarnej.

Niemniej rozprawę mgr. Vladyslava Zinichenki należy uznać za jedno z najbardziej aktualnych, pogłębionych i metodologicznie wzorcowych opracowań dotyczących roli mediów społecznościowych w komunikacji politycznej krajów postsowieckich. Jej wkład w rozwój nauk o komunikacji społecznej i mediach jest niepodważalny, zaś wartość aplikacyjna i poznawcza sprawia, że może ona służyć jako model dla kolejnych analiz tego typu. Rozprawa zasługuje na publikację w formie monografii.

Reasumując, mgr Vladyslav Zinichenko w swojej rozprawie doktorskiej pt. „Social media as a tool of political communication in post-Soviet countries. A comparative research of political actors from Ukraine and Belarus” wykazał się wiedzą teoretyczną z zakresu nauk o komunikacji społecznej i mediach, orientacją w materiałach źródłowych dotyczących badanego obszaru, umiejętnością prowadzenia wywodu naukowego, a także umiejętnością prowadzenia badań naukowych. **Rozprawa zawiera oryginalne rozwiązanie problemu naukowego i**

przyczynia się do uzupełnienia wiedzy z zakresu dyscypliny nauk o komunikacji społecznej i mediach, w badanym obszarze. Tym samym recenzowana praca spełnia wszystkie ustawowe wymogi dla rozpraw doktorskich, w związku z czym wnoszę o dopuszczenie mgr. Vladyslava Zinichenki do kolejnego etapu przewodu doktorskiego.

dr hab. Katarzyna Konarska, prof. UWr

Wrocław, 22.06.2025 r.